

ENERGIACLUB ÉVES JELENTÉS

2010

20 - 10 - 2010

2000 megkérdezett háztartás

10.000 érdeklődő

200 ezer olvasó

11 jól áttekinthető lépés

20

10

13 európai ország

300 gyöngyösi lakos

82 magyar önkormányzat

30

179 magyar középület

interjú

2010

60 szociálisan rászoruló család

Ha 2010 és energia, akkor a legtöbbünknek elsőre talán a Deep Water Horizon olajfúró torony katasztrófája jut az eszébe. Ahogy nőtt a mexikói öböl felületén az olajfolt úgy szaporodtak és váltak egyre erőteljesebbé az esemény kapcsán felszínre tört kérdések: Tényleg elérkeztünk az olajkorszak végéhez? Valóban jelenthetnek reális alternatívát a megújuló erőforrások? Csökkenthető-e hatalmas energiaigényünk, ezzel összefüggésben károsanyag-kibocsátásunk? Több válasz már réges-rég adott, néhányra még most sem sikerült megnyugtató választ találni.

Az évet azonban más, pozitív események tükrében is megítélhetjük. Az Európai Unió például elfogadja az épületeink energiafogyasztását csökkenteni hivatott direktíva megújított változatát. Arra hogy az Unió igenis komolyan gondolja, hogy a magas CO₂ kibocsátásért felelős lakó- és középület-állomány megregulázható, a legjobb bizonyíték a direktíva által javasolt néhány - első látásra igen radikális - lépés. Az elmozdulás nem csak az alacsony, hanem egyenesen a nulla kibocsátású épületek felé történik meg. Hazánkban továbbra is sok a jellemzően rosszul szigetelt ablak, házaink továbbra is falják az energiát: a felújításokra szánt kormányzati források hiányában ugyanis elmaradnak az ígért nagy volumenű épületenergetikai fejlesztések.

A nyár közepéig szabott határidőt az Unió, hogy a tagállamok elkészítsék Nemzeti Megújuló Energia Cselekvési Tervüket, vagyis az arra vonatkozó elképzeléseiket, hogyan, milyen lépésekkel kívánják elérni, hogy 10 éven belül összesen 20 százalék legyen a megújuló energia aránya az Unión belül. Az NFM időközben lefűjja a szélenergia tendert, azaz júliusban nem hirdet eredményt. Magyarországon utoljára 2006

tavaszn adtak ki kapacitás-létesítési jogosultságot szélerőművekre.

Bár többen kudarcnak ítélik a legutolsó két nemzetközi klímátárgyalást, a decemberi cancúni csúcs szereplői mindenképpen egyetértettek abban, hogy szeretnék továbbvinni az ENSZ égisze alatt zajló klímavédelmi folyamatot. Itthon Gyöngyös után Eger is hozzákezd a települési klímastratégia elkészítéséhez.

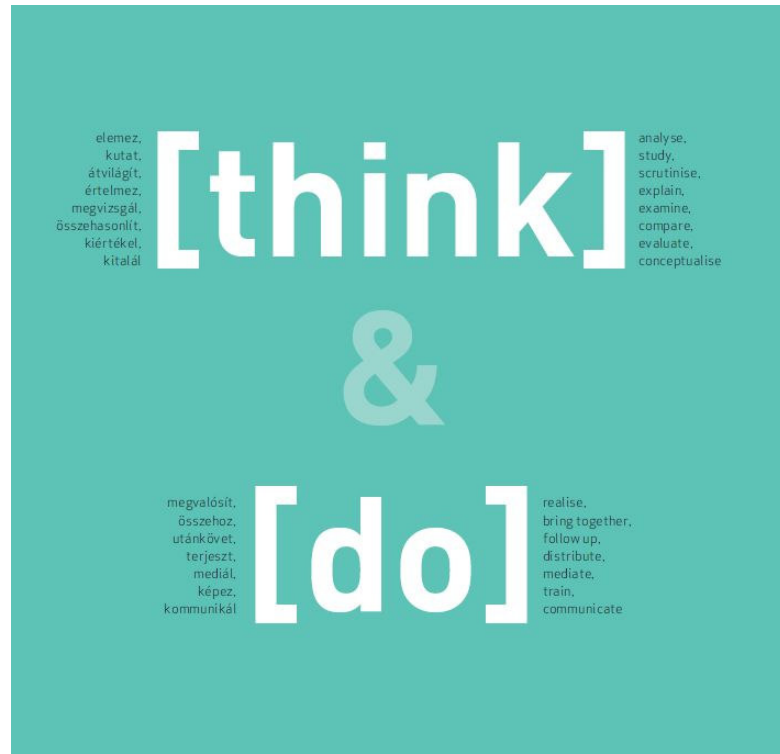
Az ENERGIACLUB - mint ahogy az éves jelentés soraiból is kitűnik - nem töltötte tétlenül az évet. Ha kiemelünk a megújuló energiák, illetve az energiahatékonyság területéről egy-egy fontos projektet jól látszanak az irányok, melyeket követünk. Az engedélyezési eljárásokat elemző kutatási jelentésünk például a megújuló energiák terjedését gátló engedélyezési akadályok bemutatásán túl javaslatokat is tartalmaz ezek leküzdésére. Ugyanígy hiánypótló NegaJoule2020 projektünk túl azon, hogy alapos kutatásokon alapuló valós adatokat tartalmaz a hazai lakóépületekről, illetve az azokban rejlő óriási energia-megtakarítási lehetőségekről, alkalmas a jövőbeli, hatásos szakpolitikai irányok meghatározására is.

Eközben a Lakcímke projektünk még mindig az egyetlen független, hiteles, lakossági tájékoztató program hazánkban a lakossági energiafelhasználás területén. A Napkorona Bajnokság pedig az egyetlen országos, független, napenergiát népszerűsítő program, ami az önkormányzati törekvéseket támogatja.

20 év

2010-ben 20 éves lett az ENERGIACLUB. A két évtized kemény munkája és tapasztalata, stílszerűen fogalmazva a "befektetett energia" egy szervezeti átalakulásban, illetve teljes arculatváltásban csúcsonódott ki. Immár a külvilág számára is egyértelműen különvált két divízióknak: a főleg a döntéshozókra, illetve a döntés-előkészítésre fókuszáló Szakpolitikai Intézetre, illetve az elméletet a gyakorlatba ültető Módszertani Központra. A két szervezeti egység természetesen - mint két együtt dolgozó tudós - kiegészíti, segíti egymás munkáját, illetve kölcsönösen merítenek egymás eredményeiből. Egy gyakorlati példán keresztül bemutatva: a Szakpolitikai Intézet egy kutatás keretében feltérképezi a hazai lakóépületekben rejlő energia-megtakarítási lehetőségeket, a Módszertani Központ pedig a kapott adatokat beépíti aktuális lakossági szemléletformáló programjába. Az ENERGIACLUB mára „think & do”, azaz „elemző és cselekvő” szervezetként működik.

Arculatváltásunk az átalakulásunk filozófiáját demonstrálja: visszafogott, céltudatos színek, karakteres logó, ehhez kapcsolódóan egy áttekinthető szerkezetű, informatív, vadonatúj weboldal, melynek ritmikája visszaköszön további projekt honlapjainkon is.

A Lakcímke projektünkhöz kapcsolódóan a Figyelő.net oldalon publikált írásainkat az egy év alatt közel **200 ezren olvasták**.

Az Energia Kontroll Programunk keretében született oknyomozó cikkeinket alkalomról alkalomra legalább **10.000 érdeklődő** olvasta el.

NegaJoule2020 projektünk keretében a magyar háztartások energiafelhasználásának jellemzőit kutattuk egy országos, reprezentatív, részletes felmérés segítségével, amelyben kérdezőbiztosaink **2000 háztartást** kérdeztek meg személyesen.

Gyöngyös városában felmérésünk keretében közel **300 helyi lakos** fogalmazott meg véleményt a települést érintő éghajlatvédelmi kérdésekben.

Az uniós Display program adatbázisába 2010 őszéig, kommunikációs munkánknak is köszönhetően, **179 magyar középület** energetikai adatai kerültek be.

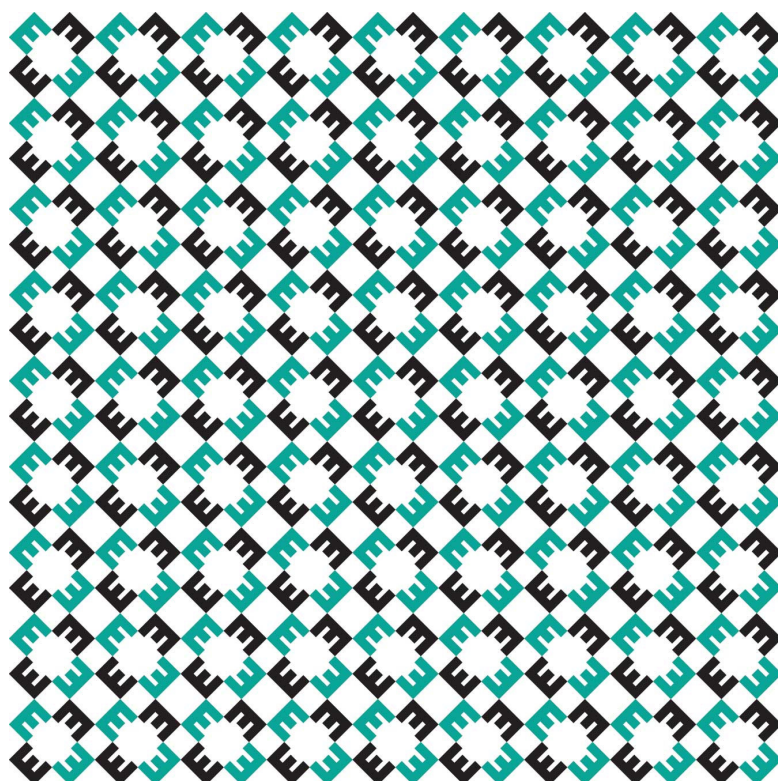
A napenergia terjedését segítő Napkorona Bajnokság kezdeményezésünk 2010-es fordulójához **82 magyar önkormányzat** csatlakozott.

Sok kicsi sokra megy programunk részeként **60 szociálisan rászoruló család** lakásában végeztek el utólagos nyílászáró szigetelést, illetve nyújtottak energiahatékonysági tanácsadást a Vöröskereszt általunk kiképzett önkéntesei.

Az év első hónapjaiban többek között a hatóságok és beruházók között végzett kb. **30 interjú segítségével** feltérképeztük a megújuló energiákkal kapcsolatos engedélyezési eljárások akkor hatályos rendszerét, amiből aztán egy kutatási jelentés is született.

A Faluház Mintaprojekt keretében szervezett júniusi Staccato konferenciánkra **13 európai országból** érkeztek résztvevők.

A lakossági támogatások ésszerűsítését szorgalmazó tanulmányunkban a támogatási kérelem folyamata (az igény benyújtásától a kifizetésig) a javaslatunk szerint mindössze **11 jól áttekinthető lépésből** áll.

20 eredmény

Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank megbízásából részt vettünk a **Nemzeti Megújuló Energia Cselekvési Terv** kidolgozásának hátterében négy témakörben működtünk közre: biomassza-hasznosítás, energiahatékonyság az épületenergetikai szektorban, megújuló energia alapú hő- és villamosenergia-termelésre vonatkozó támogatási rendszerek, illetve rugalmassági mechanizmusok. Emellett javaslatot tettünk a legfontosabb intézkedésekre, melyek a Cselekvési Tervben kitűzött megújulóenergia-részarány eléréséhez szükségesek. *(Szl)*

A Magyar Energia Hivatal megbízásából 2010. első hónapjaiban a vonatkozó joganyag áttekintésével valamint a hatóságok és beruházók között végzett interjúk segítségével feltérképeztük az engedélyezési eljárások akkor hatályos rendszerét. Az eredményt a májusban véglegesített **„Megújuló alapú energiatermelő berendezések engedélyezési eljárása”** című **kutatási jelentésünk** tartalmazza. *(Szl)*
Információ: www.energiaklub.hu Megújuló energiák / Projektjeink menüpontok alatt

A hazai napenergia piac minél szélesebb körű feltérképezése érdekében immár második alkalommal készítettük el a **Napenergia-piacelemzésünket**. A szektor szereplőinek kérdőíves megkeresésén, interjúkon, statisztikákon, illetve a vonatkozó joganyagban és támogatási rendszer áttekintésén alapuló munka többek között bemutatja a hazai napos tendenciákat, hazánk adottságait, a támogatásokat, valamint a keresleti és kínálati oldalt. *(Szl)*
Cím: A magyarországi napenergia-piac 2009-ben – egy kérdőíves felmérés eredményei
Információ: www.energiaklub.hu Publikációk vagy Megújuló energiák menüpontok alatt

Az ENERGIAKLUB a kommunikációs munkacsomag felelőse az európai **COACH BioEnergy projektben**. A COACH BioEnergy projekt lényege a fenntartható biomassza hasznosítás támogatása egy innovatív információs és tanácsadó hálózat kiépítésével, mely főleg a regionális és helyi döntéshozókat segíti projektjeik megvalósításában. 2010-ben több hazai fórumon is népszerűsítettük a programot, többek között egy **konferencián** is, melyet az év végén Gödöllőn szerveztünk meg „Biomasszát fenntarthatóan” címmel. *(MK)*
Információ: www.coach-bioenergy.eu

A Sólyom László köztársasági elnök fővédnökségével megtartott év eleji konferenciánkon mutatkozott be **Energia Kontroll Programunk**. A hazai energetikára összpontosító program kulcsszavai: átláthatóság, információ, nyilvánosság. Az EKP részeként oknyomozó cikkek, tanulmányok születtek, illetve folytatódnak adatkérlemi pereink. A program sikerét és aktualitását a hozzá kapcsolódó nagy sajtóvisszhang is jelzi. *(Szl)*
Információ: <http://energiakontrollprogram.hu/>

„Klímakalauz” önkormányzati programunk keretében 2009 óta dolgozunk Gyöngyösön egy **éghajlatváltozási stratégia** elkészítésén, melyet időközben már a helyi közgyűlés is elfogadott. Az alapos adatgyűjtésen és a helyi érintettek minél teljesebb bevonásán alapuló munka széles skálán vázol fel megoldási lehetőségeket. A stratégiához épületállomány-felmérést és megújuló energia potenciál felmérést is készítettünk. *(MK)*
Információ: www.energiaklub.hu Projektek vagy éghajlatvédelem menüpontok alatt, „Települések éghajlatvédelmi stratégiájának kidolgozása a lakosság bevonásával” címen

A szén-dioxid elhelyezés és tárolás (CCS) hazai lehetőségeinek objektív feltérképezése érdekében a Brit Nagykövetség támogatásával **konferenciát** szerveztünk, a legfontosabb mintegy 60 hazai szereplő egy asztalhoz ültetésével. Ez volt az első ilyen témájú rendezvény, ami kifejezetten a magyar lehetőségekre és a különféle érdekek és szakterületek összehangolására koncentrált. A szakmai anyagok összeállításán és utógondozásán túl az ENERGIACLUB szakértői is tartottak előadást. *(Szl)*
Információ: www.energiaklub.hu

Az ENERGIACLUB szakmai koordinációja mellett megkezdődött Eger Megyei Jogú Város **klímastratégiájának** elkészítése. Az év végén megkezdtük az adatgyűjtést, több tucat helyre küldtünk el adatkérő lapokat a mezőgazdaságtól az épületállományon át az önkormányzati intézményeket érintő kérdésekig. *(MK)*
Információ: <http://energiaklub.hu/blog>, „Éghajlatváltozási stratégia Egerben” című bejegyzés

Immár második évébe lépett a **Napkorona Bajnokság**, amely az ország legnagyobb független napenergiát népszerűsítő programja. 2010-ben 82 versengő település vesz részt a programban. A megújuló erőforrások nemzetközi versenyének, a RES Champions League-nek a részeként megrendezett bajnokság az önkormányzatoknak igyekszik bemutatni a napenergiában rejlő lehetőségeket. A verseny keretében 2010 novemberében a magyarországi Biomassza Bajnokságot is meghirdettük, amely a decentralizált, fenntartható, a helyi lakossági hőigény kielégítését szolgáló berendezéseket veszi számba, egy az ENERGIACLUB által kidolgozott fenntarthatósági kritériumrendszer alapján. *(MK)*
Információ: <http://napkoronabajnoksag.hu>

Az európai **Display program** hazai népszerűsítésében kommunikációs partnerként vettünk részt. Hogy minél több középületre kerülhessen fel az energetikai felmérés eredményeit bemutató Display poszter, a Váti Kft-vel közösen elindítottunk egy magyar nyelvű tájékoztató honlapot, illetve szóróanyagokat, módszertani útmutatót, Felhasználói Kézikönyvet készítettünk. *(MK)*
Információ: <http://display.vati.hu>

Az energiatanúsítványra és az otthoni energiafelhasználás csökkentésére összpontosító **Lakcímke projekt** keretében országsszerte 16 egész napos képzést tartottunk, melyen több mint 70 ezer lakás képviselőjében jelentek meg közös képviselők, lakásszövetkezetek vezetői, illetve más szakemberek. 30.000 példányban megjelent a Lakcímke kiadvány harmadik kiadása is, amely az ország egyetlen, a lakosságot megszólító, egyszerre szakmai ugyanakkor közérthető tájékoztató füzeté az otthoni energiafelhasználás témájában. Az ingyenes kiadvány a program weboldalán is elérhető, ahol a látogatók ebben az évben a Lakcímke kalkulátort is kipróbálhatták, illetve több mintatanúsítvány mellett egy tanúsító adatbázishoz is hozzáférhetnek. *(MK)*
Információ: <http://www.lakcimke.hu>

A Vöröskereszt Pest Megyei szervezetével közösen három alkalommal tartottunk képzéseket önkénteseknek, akik a megye 5 településén végeztek utólagos nyílászáró szigetelést több rászoruló család otthonában. A „**Sok kicsi sokra megy**” programban a lakók praktikus információkat is kaptak, így egyes esetekben 20%-os fűtési energia-megtakarítást is el tudtak érni. *(MK)*
Információ: www.energiaklub.hu Projektek vagy Energiahatékonyság menüpontok alatt

Hogy a lakosság minél egyszerűbb és átláthatóbb módon juthasson hozzá a lakóházak energetikai korszerűsítéséhez nyújtandó támogatásokhoz, egy **tanulmányunkban** a ZBR Klímabarát Otthon Energiahatékonysági Alprogram normatív rendszerként való kiírásának lehetőségét mutattuk be. *(Szl)*
Cím: Háttér tanulmány a ZBR (Klímabarát Otthon alprogram) normatív támogatási rendszerként való kiírásának lehetőségéről
Információ: www.energiaklub.hu Publikációk vagy Államigazgatás menüpontok alatt

Az uniós **STACCATO projekt** kommunikációs munkacsoport vezetőjeként egy nagyszabású, kétnapos nemzetközi **konferenciát** szerveztünk. Az érdeklődő polgármesterek és projektmenedzserek első kézből, nemzetközi szakértőktől értesülhettek a legjobb európai gyakorlatokról, a legújabb épületrekonstrukciós technológiákról, nemzetközi önkormányzati programokról és támogatási lehetőségekről. Tovább folytattuk az óbudai Faluház energiahatékonysági felújításának bemutatását. Novemberben Tanácsadó irodát nyitottunk az épület földszintjén. *(MK)*
Konferencia címe: Hogyan kezd beruházásokba egy európai város?
Információ: <http://www.faluhaz.eu>

A Klubrádió **Dinamó Effektus** elnevezésű műsorsorozatát egy részletes **témaelemzéssel** segítettük. A 2010-ben induló rádióműsorban a laikusok számára is érthető stílusban került napirendre a klímaváltozás, az otthoni fűtés és hűtés, vagy éppen a villamosenergia végfelhasználás témája. *(MK)*
Információ: <http://www.dynamoeffect.org/HU>

A Rogers Személyközpontú óvodával és iskolával együttműködésben, tanárok bevonásával készült el három új **kiadványunk**, Éghajlás földindulás 1, 2, 3 címmel. Az óvodás valamint általános és középiskolás korosztály

igényeihez igazított füzetek felépítésüknel és gazdag tartalmuknál fogva jelentősen megkönnyíthetik a pedagógusok munkáját. A hiánypótló kiadványok legnagyobb érdeme, hogy óravázlat-szerűen veszik végig a témákat, azaz egy pedagógus szinte minden segítséget megkap egy foglalkozás megtervezéséhez és megtartásához. *(MK)*
Információ: www.energiaklub.hu Publikációk vagy Pedagógusok menüpontok alatt

Elkészült az energia-tanácsadók **kézikönyve**. A 100 oldalas anyag összefoglalja a tanácsadás módszertanát és az alapvető energetikai, energiahatékonysági ismereteket. *(MK)*
Információ: www.energiaklub.hu

230 című **hírlevelünk** több ezer olvasóját tudósítottuk hónapról hónapra kapott legfrissebb híreinkről, eseményeinkről, kiadványainkról, emellett ízelítőt kaptak a nemzetközi sajtó klímaváltozás témájú írásaiból. *(MK)*
Információ: www.energiaklub.hu Hírlevél menüpont alatt

CO₂ kalkulátorunkkal 2010-ben is több rendezvény széndioxid kibocsátását becsültük meg, többek között az ENERGIAKLUB 20 éves születésnapját is. *(MK)*
Információ: co2.energiaklub.hu

Második évéhez érkezett **Civil Társadalom és Fenntarthatóság projektünk** (FP7), amely civil szervezetek és a társadalomtudományok együttműködési lehetőségeit elemzi. Az MTA Szociológiai Kutatóintézet munkatársaival valamint egy nemzetközi csapattal végzett munka futó programjainkat is segíti.
Információ: www.energiaklub.hu

*(Szl: Szakpolitikai Intézet
MK: Módszertani Központ)*

2010-ben partnereink, támogatóink voltak

AirClim, BPIE, CAN Europe, CEE Trust, Climate Alliance, Dr. Lengyel Attila Ügyvédi Iroda, EBRD, Ecofys, EcoRys, E-misszió Egyesület, Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület, Települési Energiagazdálkodási Szakosztály, Energy Cities, Environmental Partnership, Esztergomi Környezetkultúra Egyesület, European Climate Foundation, Európai Bizottság, Gaja Környezetvédő Egyesület, Greenpeace, Gyöngyös, illetve Eger város önkormányzata, Habitat for Humanity, International Videgrad Fund, Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület, Magyar Épületgépész Szövetség Megújuló Energia Tagozata, Magyar Vöröskereszt, ManageEnergy, Megyei Önkormányzatok Országos Szövetsége, Német Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, Open Society Institute, Öko-Institut, TASZ, Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége, Wuppertal Institut, WWF, Zöld-Híd Alapítvány.

Köszönjük projektjeinkben együttműködő üzleti partnereink segítségét!

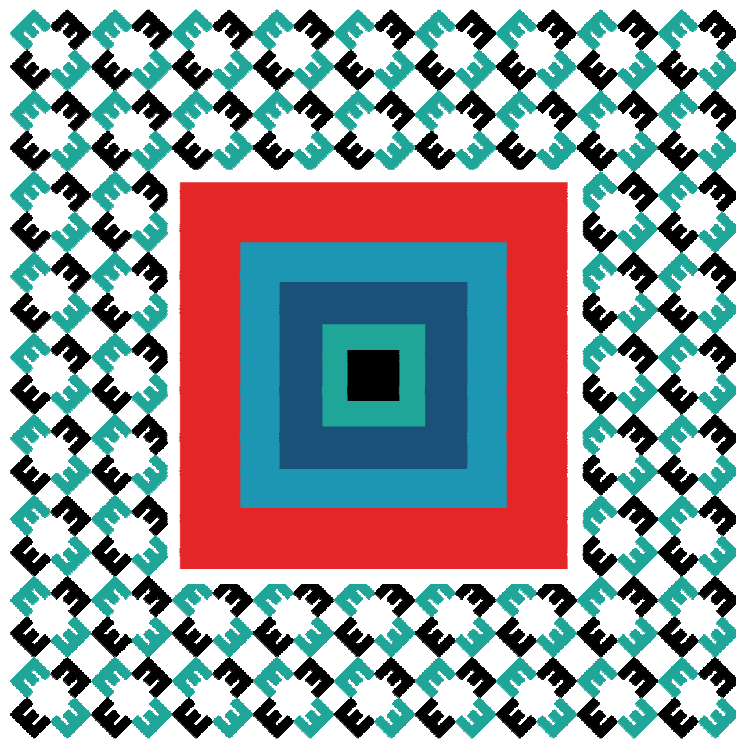
Személyi változások 2010-ben

Új munkatársakkal bővült az ENERGIACLUB: Kápolnai Katalin (igazgató helyettes), Kovács Emese (projektvezető), Á. Majer Anna (kutatási asszisztens).

Munkatársaink közül Csikai Máriának fia, Tóth Nellinek kislánya született.

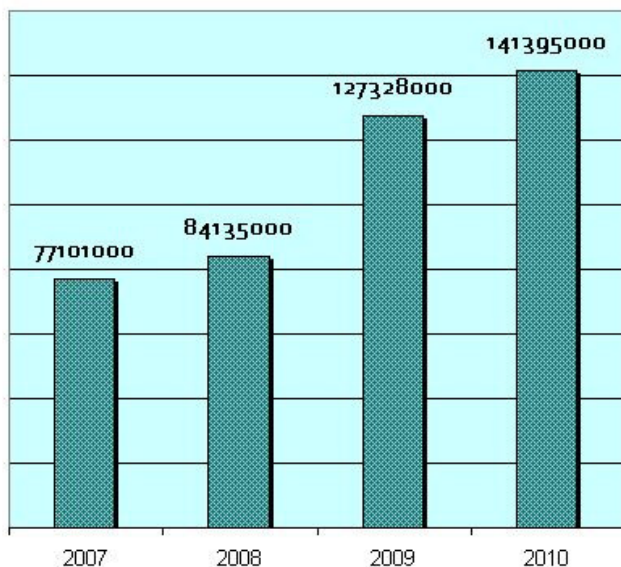
A 2010-es tisztújítás eredménye:

Elnökség: Bakos Gábor, Deák András, Foltányi Zsuzsa, Dr. Kiss Csaba, Dr. Mika János
Felügyelő Bizottság: Mészáros László, Nagy Andrea, Szomolányi Katalin

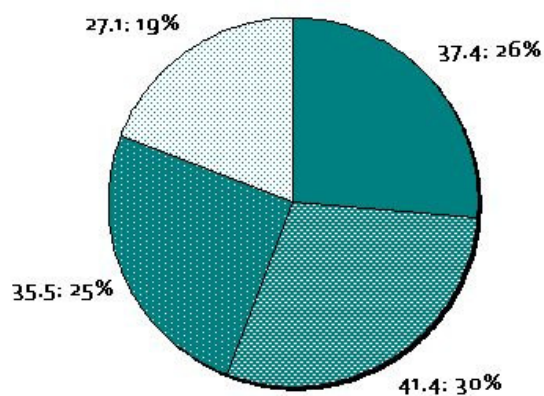
Bevételi adatok

Összes **bevétel** alakulása 2007-2010 között
(forint)

Bevételek megoszlása 2010 (2009-es adat)

Hazai pályázatok:	37,4 MFt	26% (29%)
EU pályázatok:	41,4 MFt	29% (24%)
Magán adomány:	35,5 MFt	25% (21%)
Saját bevételek, szolgáltatások:	27,1 MFt	19% (24%)

KUTATÁS KOMMUNIKÁCIÓ KÉPZÉS

DÖNTÉSHOZÓKNAK, ÖNKORMÁNYZATOKNAK,
VÁLLALATOKNAK ÉS HÁZTARTÁSOKNAK

HAZAI ÉS NEMZETKÖZI KLÍMA- ÉS
ENERGIAPOLITIKÁRÓL, ENERGIAHATÉKONYSÁGRÓL,
MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOKRÓL

ENERGIACLUB
SZAKPOLITIKAI INTÉZET
MÓDSZERTANI KÖZPONT

www.energiaklub.hu